

درآمدی بر الگوی مدیریتی

امام خمینی (ره)

در جل بحران‌های

جمهوری اسلامی

محمد شاه‌سنایی

سرشناسه	محمد شاه سنایی ۱۳۵۹
عنوان و نام پدید آور	درآمدی بر الگوی مدیریتی امام خمینی (ره) در حل بحران‌های جمهوری اسلامی / محمد شاه سنایی
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری	۲۶۴ ص نمودار
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۱۲-۶۲۵-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹ - ۱۳۶۸ - دیدگاه درباره مدیریت بحران در دولت - ایران
شناسه افزوده	مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)
ردیف‌بندی کنگره	DSR ۱۵۷۴/۵
ردیف‌بندی دیویی	۹۵۵/۰۸۴۲
شماره کتابشناسی ملی	۹۳۰۳۸۰۳

کد / م ۳۹۲۱

۱-۰۱-۰۳۲-۰۰۰۱-۰۰۰۰۱

مؤسسه چاپ و نشر عروج

درآمدی بر الگوی مدیریتی امام خمینی (ره) در حل بحران‌های جمهوری اسلامی

مؤلف: محمد شاه سنایی

ناشر: مؤسسه چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س))

چاپ اول: ۱۴۰۲

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مجتمع چاپ و نشر عروج

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

بخش عروج:

فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، بعد از خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۱۲۹۶، کدپستی: ۱۳۱۴۷۴۳۵۶۵ شماره فروشگاه: ۰۲۱ ۶۶۴۰۴۸۷۳

فروشگاه کالج: تهران، خیابان انقلاب، قبل از خیابان حافظ، پلاک ۸۸۶، کدپستی: ۱۱۳۳۹۳۴۴۱۷ شماره فروشگاه: ۰۲۱ ۶۶۷۱۳۲۱۱

فروشگاه اینترنتی: shop.imam-khomeini.ir شماره پشتیبانی: ۰۲۱ ۶۶۴۸۹۱۶۰

شماره فروش تلفنی: ۰۲۱ ۶۶۷۰۶۸۳۳ شماره‌های بخش عروج: ۰۲۱ ۶۶۴۹۳۰۸۱-۳

شماره امور مشترکین نشریات: ۰۲۱ ۶۶۷۰۱۲۹۷ شماره انبار مرکزی: ۰۲۱ ۵۵۲۲۷۶۱۲

شماره پیام رسان‌ها: ۰۹۱۲۹۴۷۴۴۶۰ پست الکترونیک: info@orouj.org

فهرست

۱۱ مقدمه
۱۳ پیشگفتار
۱۵ فصل اول: کلیات و مفاهیم
۱۷ ۱. مقدمه
۱۹ اهمیت موضوع و دلیل انتخاب آن
۲۰ سازماندهی تحقیق
۲۱ ۲. مفهوم شناسی
۲۱ ۱-۲. بحران
۲۳ ۲-۲. مدیریت
۲۵ ۳-۲. مدیریت بحران
۲۶ ۴-۲. بحران‌های داخلی
۲۶ ۵-۲. الگو
۲۸ ۱-۵-۲. خصوصیات الگو
۲۹ ۲-۵-۲. منظور از الگو در نوشتار حاضر
۲۹ ۳. ادبیات نظری پژوهش
۲۹ ۱-۳. شاخصه‌های مدیریت بحران
۳۰ ۱-۱-۳. مرحله قبل از بحران
۳۱ ۲-۱-۳. مرحله حین بحران
۳۱ ۳-۱-۳. مرحله پس از بحران
۳۲ ۲-۳. الگوهای مطرح درباره مدیریت بحران
۳۲ ۱-۲-۳. مدل تیری و میتراف
۳۴ ۲-۲-۳. مدل پیازی شکل (لایه ای) میتراف و شریو استاوا
۳۵ ۳-۲-۳. مدل لچات
۳۶ ۴-۲-۳. مدل پنج مرحله‌ای میتراف و پیرسون
۳۸ ۵-۲-۳. مدل مدیریت جامع بحران

- ۲-۲. نمونه‌هایی از مردم محوری امام خمینی در مواجهه با بحران‌ها ۱۵۲
- ۱-۲-۲. مبارزه با رژیم پهلوی ۱۵۲
- ۲-۲-۲. جنگ تحمیلی ۱۵۵
۳. اصل سوم: قانون محوری ۱۶۱
- ۱-۳. اهمیت قانون محوری در کلام امام خمینی ۱۶۱
- ۲-۳. نمونه‌هایی از قانون محوری امام خمینی در مواجهه با بحران‌ها ۱۶۴
- ۱-۲-۳. واگذار نمودن مسأله گروگان‌های آمریکایی به مجلس شورای اسلامی ۱۶۴
- ۲-۳-۳. انتخابات سومین دوره مجلس شورای اسلامی ۱۶۴
۴. بخش چهارم: توجه به اصول اخلاقی ۱۶۷
- ۱-۴. اهمیت اخلاق در کلام امام خمینی ۱۶۷
- ۲-۴. نمونه‌هایی از توجه حضرت امام به تربیت اخلاقی و سیاسی جامعه در مدیریت بحران‌ها ۱۶۹
- ۱-۲-۴. بحران دولت بنی صدر و عدم برکناری فوری وی توسط حضرت امام ۱۶۹
- ۲-۲-۴. تحقیر نژادپرستی توسط حضرت امام در ماجرای اشغال لانه جاسوسی ۱۷۹
۵. بخش پنجم: رعایت مصالح نظام اسلامی ۱۸۱
- ۱-۵. ماجرای قائم مقام رهبری ۱۸۲
- ۲-۵. پذیرش قطعنامه و پایان یافتن جنگ تحمیلی ۱۸۷
۶. نتیجه ۱۸۹

فصل چهارم: اهداف امام خمینی در مدیریت بحران ۱۹۱

- مقدمه ۱۹۲
۱. رشد و تعالی جامعه ۱۹۳
- ۱-۱. برخورد حضرت امام با بازماندگان کودتای نوژه ۱۹۵
- ۲-۱. برخورد حضرت امام با بحران آفرینی آیت‌الله شریعتمداری ۱۹۷
- ۳-۱. برخورد حضرت امام با بحران آفرینی آیت‌الله منتظری ۲۰۲
- الف) خود اصلاح‌گری نظام بدون تزلزل در آن ۲۰۹
- ب) قاطعیت رهبری نظام در برخورد با انحراف‌های فکری و عملی ۲۱۱
- ج) مرحله‌بندی چگونگی مواجهه با انحراف‌ها ۲۱۱
- د) تزلزل در مقام سیاسی و حفظ جایگاه علمی ۲۱۲
- ه) حمایت عمومی از تصمیم و اقدام رهبری ۲۱۲

۲۱۳ حفظ نظام اسلامی
۲۱۴ ۱-۲. دیدگاه امام خمینی در مورد حفظ نظام
۲۱۷ ۲-۲. هجوم دشمن به نظام اسلامی
۲۲۱ ۳. تأمین امنیت و حفظ نظم عمومی
۲۲۳ ۱-۳. تأمین امنیت در راستای حفظ نظام ارزشی و ممانعت از تعرض به مرزهای عقیدتی
۲۲۴ ۱-۱-۳. خطر نفوذ لیبرالیسم
۲۲۹ ۲-۱-۳. بحران کتاب آیات شیطانی و مسأله سلمان رشدی
۲۳۴ ۲-۳. تأمین امنیت شهروندان جامعه اسلامی
۲۳۴ ۱-۲-۳. بحران آفرینی منافقین
۲۳۹ ۳-۳. تأمین امنیت در مواجهه با نفوذ و دخالت نیروهای خارجی
۲۳۹ ۱-۳-۳. کودتای نوژه
۲۴۱ ۲-۳-۳. افشای کودتا
۲۴۵ ۴. نتیجه
۲۴۷ نتیجه نهایی
۲۵۷ منابع

مقدمه

گفتمان حاکم بر انقلاب اسلامی که با درهم‌تنیدگی وحی و عقل، دین و سیاست، معاد و معاش، الگوی جدیدی را در ساحت ادبیات حکمرانی پیش‌روی اندیشمندان و کنشگران سیاسی و اجتماعی و اقتصادی جهان ارائه نمود، از منظر رقیبان فکری و مخالفان ذاتی خود، به عنوان یک «دگر» شناخته شد و موجبات نگرانی و ایجاد دشمنی آنها را فراهم آورد.

بر این اساس، نظام برآمده از انقلاب اسلامی در طول بیش از چهار دهه از عمر مبارک خویش شاهد تحمیل و برسازي چالش‌ها و بحران‌های متعدد داخلی و خارجی بوده است. در دهه نخست انقلاب که همزمان با رهبری حکیمانه بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران «حضرت امام خمینی (ره)» بود، کشور علاوه بر بحران‌های کوچک و بزرگ ناشی از ناآرامی‌های مناطق مختلف و تحریکات ضد انقلاب، شاهد تحمیل طولانی‌ترین جنگ از جنگ جهانی دوم به بعد بر مردم عزیز ایران بود که به اشغال مناطقی از خاک کشورمان انجامید و حجم زیادی از ظرفیت‌ها و پتانسیل عمومی کشور را درگیر خود نمود. علاوه بر این بحران آفرینی برخی از جریان‌ها، گروهک‌ها و حتی شخصیت‌های سیاسی و مذهبی، هزینه‌های زیادی بر نظام نوپای جمهوری اسلامی درست کردند که هر کدام به تنهایی برای شکست و یا سرنگونی یک حکومت تازه تأسیس و حتی برخوردار از قدمت و قدرت کافی بود. آنچه عبور از این بحران‌ها و چالش‌ها را میسر نمود در سه محور می‌توان شناسایی کرد؛ در درجه اول اتکال به خداوند به عنوان سرچشمه قدرت لایزال، رهبری حکیمانه بنیان‌گذار نظام جمهوری اسلامی ایران و در نهایت همراهی و پشتیبانی آحاد ملت ایران از آرمان‌ها و منویات آن رهبر سترگ.